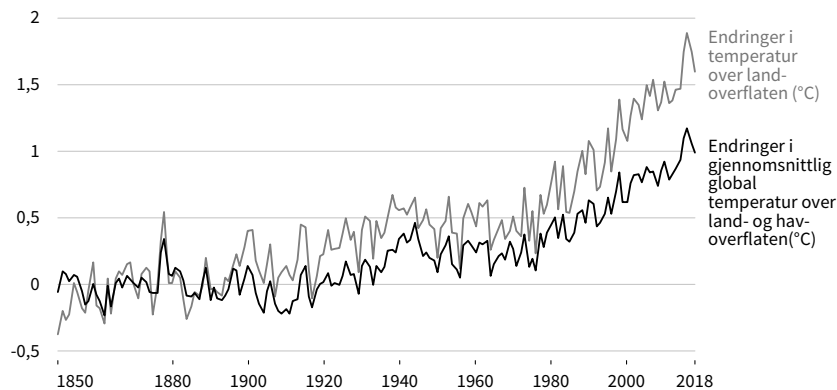

Arealbruk og observerte klimaendringer

A. Observert global temperaturendring i forhold til 1850-1900

Siden førindustriell tid (1850-1900) har observert gjennomsnittlig temperaturøkning over landjorden økt betydelig mer enn den gjennomsnittlige globale temperaturen (land og hav).

ENDRINGER i TEMPERATUR sammenlignet med 1850-1900 (°C)

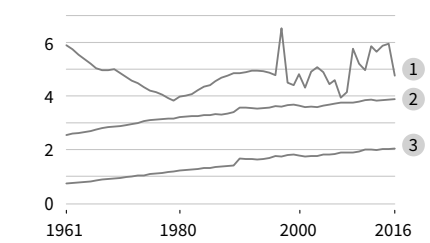
B. Klimagassutslipp

Beregninger viser at 23 % av totale menneskeskapte klimagassutslipp (2007-2016) kommer fra jordbruk, skogbruk og annen arealbruk (AFOLU).

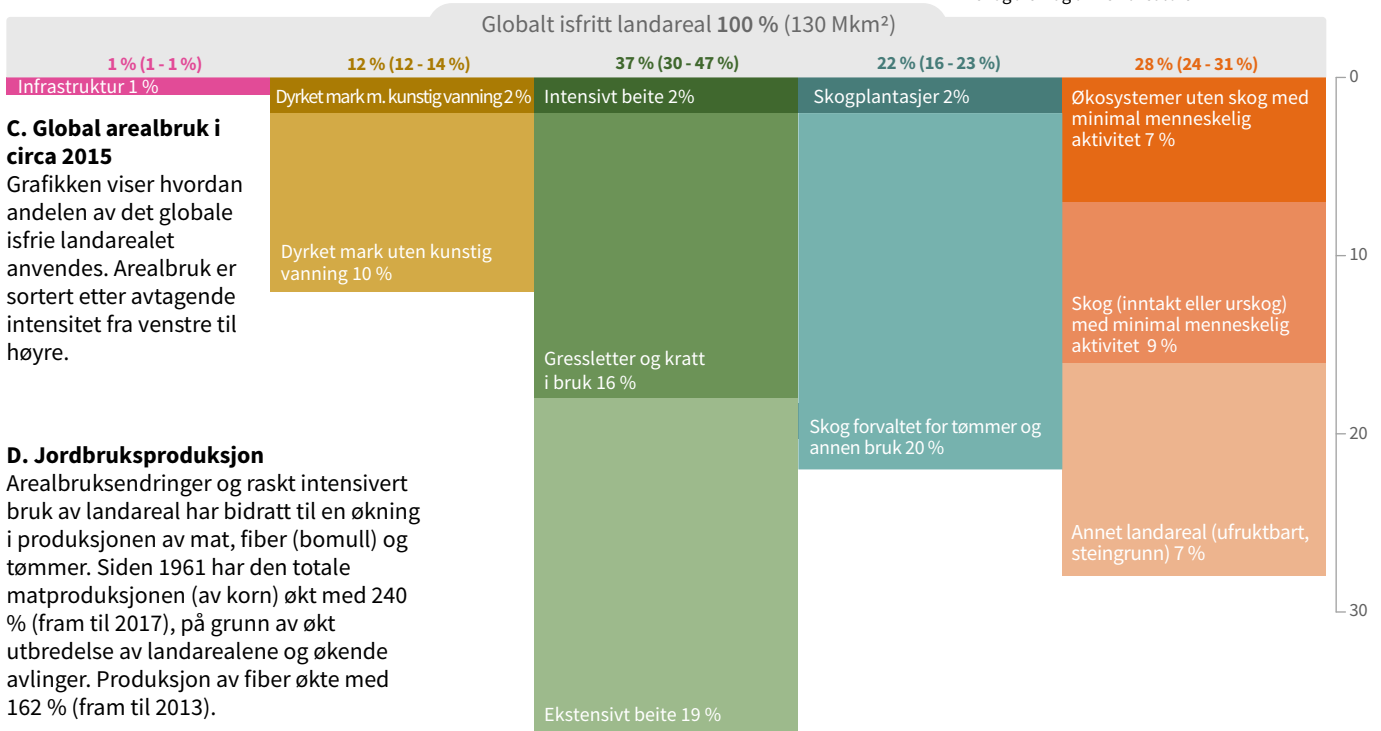
ENDRINGER i utslipp siden 1961

- 1 Netto CO₂-utslipp fra FOLU* (Gt CO₂/år)
- 2 CH₄-utslipp fra jordbruk (Gt CO₂ekv/år)
- 3 N₂O-utslipp fra jordbruk (Gt CO₂ekv/år)

Gt CO₂ekv/år

* skogbruk og annen arealbruk

C. Global arealbruk i cirka 2015

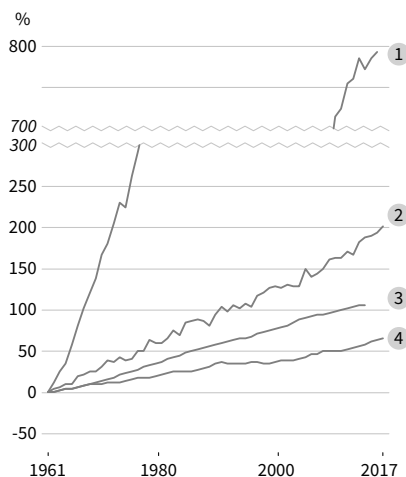
Grafikken viser hvordan andelen av det globale isfrie landarealet anvendes. Arealbruk er sortert etter avtagende intensitet fra venstre til høyre.

D. Jordbruksproduksjon

Arealbruksendringer og raskt intensivt bruk av landareal har bidratt til en økning i produksjonen av mat, fiber (bomull) og tømmer. Siden 1961 har den totale matproduksjonen (av korn) økt med 240 % (fram til 2017), på grunn av økt utbredelse av landarealene og økende avlinger. Produksjon av fiber økte med 162 % (fram til 2013).

ENDRING i % siden 1961

- 1 Bruk av kunstgjødsel
- 2 Kornavlinger
- 3 Vann til kunstig vanning
- 4 Totalt antall storfe og småfe

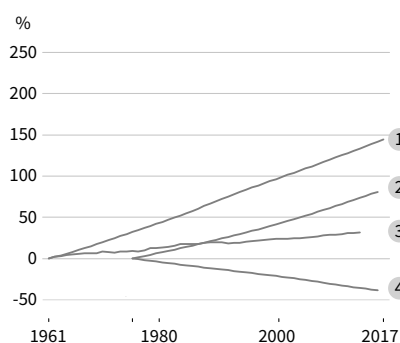

E. Matetterspørsel

Økningen i produksjon er koblet til endringer i forbruk.

ENDRING i % siden 1961 og 1975

- 1 Befolkning
- 2 Forekomst av overvektige + fedme
- 3 Totalt kaloriinntak per person
- 4 Forekomst av undervektige

F. Forørkning og forringelse av landområder

Endret arealbruk, intensivt bruk av landareal og klimaendringer har ført til forørkning og landforringelse.

ENDRING i % siden 1961 og 1970

- 1 Befolkning i områder med forørkning
- 2 Tørre landområder med årlige tørkeperioder
- 3 Innenlands våtmarker, utbredelse

